

16. UDGAVE
HELMER AUGUSTESEN KJELD LUND-ANDERSEN
NIELS LAESEN

© G·E·C Gads Forlag 1993

Omslag: Axel Surland
Sats og tryk: AKA-PRINT A/S, Århus

Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse af denne bog er ikke tilladt ifølge gældende dansk lov om ophavsret.
Alle rettigheder forbeholdes.

Retsformand Helmer Augustesen
Landsskatteretten

Direktør Niels Lauesen
Revitax

Retsformand Kjeld Lund-Andersen
Landsskatteretten

ISBN 87-12-02233-0

FORORD

Den foreliggende ajourførte fremstilling af de gældende retsregler, administrative forskrifter og praksis vedrørende opgørelsen af den skattepligtige indkomst, er i sin systematik opbygget som tidligere udgaver om samme emne, af hvilke den sidste udkom i 1987.

Hovedvægten er som tidligere lagt på en gennemgang af gældende regler og praksis vedrørende opgørelsen af den skattepligtige indkomst for lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende. De ændrede regler som følge af skatteomlægningen i juni 1993 er indarbejdet i fremstillingen. På grund af stoffets omfang er visse sær-områder udeladt. Det drejer sig bl.a. om pensionsbeskatningen og dødsbøbeskatningen, ligesom reglerne om skatteprocessen m.v. som hidtil ikke er medtaget.

Alle de siden 15. udgave fremkomne regler, cirkulærer m.v. er optaget eller citeret, såfremt de har været kendt inden redaktionens slutning den 30. juni 1993. Endvidere er offentliggjorte landsskatteretskendelser og domme samt vigtigere administrative afgørelser optaget på de respektive steder.

For at forøge bogens anvendelighed som håndbog er foretaget henvisninger til udskriftlitteratur, der skønnes at være af væsentlig betydning for en yderligere belysning af de behandlede emner.

København, juni 1993

Helmer Augustesen, Niels Lauesen, Kjeld Lund-Andersen

Indholdsfortegnelse

I	DE N SUBJEKTIVE SKATTEPLIGT	17
	A Almindelige bemærkninger	17
	B Fuld skattepligt for fysiske personer	17
	1. <i>Personer i almindelighed</i>	17
	a. Indtræden af skattepligt (17); b. Ophør af skattepligt (23); c. Undtagelser fra skattepligten (32).	
	2. <i>Ægtefæller</i>	35
	a. Ligestilling af ægtefæller (35); b. Overførsel af underskud mellem ægtefæller (37); c. Medarbejdende ægtefælle (38); d. Separation, skilsmisse og samlivsophævelse (42); e. Underholdsbidrag (42); f. Overdragelse af aktiver mellem ægtefæller (44); g. Ugifte samlevende (46).	
	3. <i>Børn</i>	47
	4. <i>Beskatning ved dødsfald</i>	50
	C Begrænset skattepligt for fysiske personer	50
	D Fuld skattepligt for juridiske personer	63
	1. <i>Aktieselskaber og dermed ligestillede selskaber</i>	63
	2. <i>Kommanditselskaber og partrederier m.v.</i>	73
	3. <i>Sparekasser</i>	73
	4. <i>Kooperative virksomheder</i>	74
	5. <i>Gensidige forsikringsforeninger</i>	78
	6. <i>Investeringsforeninger</i>	79
	7. <i>Realkreditinstitutter</i>	81
	8. <i>Andre foreninger, Kooperationer, stiftelser, legater og selvejende institutioner</i>	81
	9. <i>Fonde m.v.</i>	84
	E Begrænset skattepligt for juridiske personer	87
II	DE N OBJEKTIVE SKATTEPLIGT	94
	A Almindelige bemærkninger	94
	1. <i>Statsskattelovens indkomstbegreb</i>	94
	2. <i>Personskatteloven</i>	96
	3. <i>Virksomhedsskatteloven</i>	108
	4. <i>Konkursskatteloven</i>	124
	5. <i>Indkomstår eller regnskabsår</i>	128
	6. <i>Omlægning af regnskabsår</i>	132
	7. <i>Periodefordelingsprincippet</i>	137
	8. <i>Reglerne for behørig selvangivelse</i>	148
	9. <i>Virksomhedsomdannelse</i>	155
	B De enkelte arter af indtægtskilder for så vidt angår selvstændigt erhverv	162
	1. <i>Handel, håndværk og fabriksvirksomhed</i>	
	a. Kravene til regnskabsgrundlaget (162); b. Opgørelse af varelagrene (177); c. Opgørelse af varedebitorerne (190); d. Opgørelse af varegælden (200).	
	2. <i>Landbrug</i>	205
	a. Almindelige bemærkninger (205); b. Besætninger (207); c. Beholdninger (210); d. Lystejendomme (217); e. Naturalindtægter, boligværdi m.m. (220); f. Udvinning af tørv, grus, ler, brunkul m.m. (223); g. Pelsdyrfarme (226); h. Biavl (226).	

3. Skovbrug, gartnerier m.v.	226
4. Andre selvstændige erhvervsdrivende, herunder især ingeniører, arkitekter, advokater, kunstnere, forfattere og opfindere	230
5. Indkomst ved bortforpagtning, udleje og udnyttelse af fast ejendom til eget brug	237
a. Almindelige bemærkninger (237); b. Lejeværdi af egen bolig (239); c. Tjeneste- og lejeboliger samt aftægtsboliger (255); d. Særligt om timeshare (259).	
III. FRADRAGSBERETTIGEDE DRIFTSOMKOSTNINGER	262
1. Lokale- og lejeudgifter. Arbejdsværelse	270
2. Personaleudgifter	272
a. Kontant løn (272); b. Kost og logi (275); c. Kursus m.v. (275); d. Gratialer, honorarer, bonus o.l. (275); e. Tantiémer. Maskeret udbytte. Administrationsudgifter (275); f. Feriegodtgørelse (278).	
3. Kontorhold. Faglitteratur	280
4. Transport og flytning	283
5. Rejser, personlige flytteudgifter og befordringsudgifter	283
a. Erhvervsmæssige rejser i almindelighed (283); b. Repræsentanters rejseudgifter (285); c. Studierejser (286); d. Kongresrejser (288); e. Andre faglige møder (290); f. Kursusophold og andre vedligeholdelses- eller uddannelsesudgifter (290); g. Udgifter til personlig flytning (293); h. Udgift til personlig befordring (295); i. Udgift til dobbelt husførelse (314).	
6. Repræsentation, reklame, gaveydelse	317
7. Udgifter til renter	329
8. Løbende ydelser	338
9. Kontingenter og faglige bidrag	344
10. Bidrag til kredit- og hypotekforeninger m.m.	345
11. Rabat og varesvind	346
12. Rationaliseringsudgifter	346
13. Udgifter til sagkyndig bistand i skattesager samt øvrige revisor- og advokatombudsninger	347
14. Bøder, bød o.lign.	350
15. Udgifter til forretningsmæssig forsikring	351
16. Skatter og afgifter af erhvervsmæssig natur	351
17. Erstatningsydelser	353
18. Udgifter til anskaffelse og bevarelse af ejendomme, inventar, maskiner og andre driftsmidler m.v.	355
A. Vedligeholdelse	355
B. Skattemæssige afskrivninger	373
a. Indledning (373); b. Rene driftsmidler (375); c. Blandede driftsmidler (390); d. Skibe (394); e. Bygninger og installationer (397); f. Forskudsafskrivninger på visse anskaffelser af maskiner m.v. og bygninger (415); g. Aktiver der udlejes (leasing) (417); h. Afskrivning på grundejendom (417); i. Afskrivning på rettigheder og lignende (418); j. Afskrivning på udgifter til ombygning af lejede lokaler, bygninger på lejet grund, hjemfald m.v. (421); k. Kommanditisters afskrivningsret m.v. (426).	
C. Investeringsfonds og etableringskonti	428
19. Driftstab	453
A. Selvstændige erhvervsdrivende	455
a. Omsætningsaktiver (455); b. Anlægsaktiver (460).	
B. Lønmodtagere	472

IV. DE ØVRIGE INDTÆGTSKILDER OG DE DERTIL KNYTTEDE SPECIELLE OMKOSTNINGER	477
1. Lønmodtagernes indtægter og udgifter	477
a. Lønindtægt m.v. og fradrag (477); b. Fortærningsudgifter, diæter o.lign. (483); c. Arbejdsdrag m.v. (489); d. Andre fradrag (490).	
2. Andre særlige indtægtsarter, lempelsesordninger m.v.	491
3. Indtægt af kapital	492
a. Rente (492); b. Udbytte (497).	
4. Indtægt ved sociale ydelser m.v.	500
5. Gaver, understøttelser og legater	502
a. Gaver (503); b. Understøttelser, legater og hædersgaver, samt visse offentlige tilskud (514).	
6. Arv og arveforsud	519
7. Erstatning for indtægts- og formuetab i almindelighed	521
a. Erstatning for indtægts- og formuetab i almindelighed (521); b. Erstatning for tort, ærekrænkelser, svie og smerte m.v. (524).	
8. Indtægt ved time- og dagpenge o.lign.	524
9. Spekulationsforretninger og næringstilfælde	524
a. Spekulationsbegrebet (524); b. Faste ejendomme (526)	
10. Værdipapirer – kursgevinstloven (Kursl.)	531
a. Kursgevinstlovens anvendelsesområde (532); b. Næringsbeskatning (533); c. Personer og dødsboer, fordringer i danske kroner (536); d. Fysiske personer, gæld i danske kroner (543); e. Fordringer i fremmed valuta (545); f. Konvertible obligationer (546); g. Opgørelse (547); h. Ikrafttræden (548).	
11. Finansielle kontrakter	548
12. Salg af forretninger	551
13. Køb og salg af skibe	552
14. Salg af private ejendele	552
15. Indtægt ved spil, konkurrencer, væddemål, sport o.lign.	553
V. BEREGNING AF SKATTEN	557
A. Personer	
I. Hidtidige regler	557
1. Skatteskala m.v.	557
a. Statslige indkomstskatter (557); b. De kommunale indkomstskatter (559); c. 3 pct.'s fradraget (560).	
2. Personfradraget m.v.	560
3. Underskud	561
4. Omregning	563
5. Skatteletter	563
a. Det »skrå« skatteloft; b. Det »vandrette« skatteloft.	
6. Skatteberegningsregler for udlandsindkomster	565
7. Overgangsregler	568
II. Beregningsregler efter 1. januar 1994	570
B. Virksomhedsbeskatningen	574
C. Aktieselskaber m.v.	574
D. Sparekasser	580
E. Brugsforeninger	580
F. Indkøbsforeninger samt produktions- og salgsforeninger	580
G. Gensidige forsikringsforeninger	580
H. Akkumulerende investeringsforeninger	580

I. Andre foreninger, korporationer, legater og selvejende institutioner	580
J. Fonde m.v.	580
K. Udenlandske selskaber og foreninger	580
L. Dødsboer	580
M. Beløbsgrænser i skattelovgivningen	580
VI. BESKATNING AF KAPITALGEVINSTER M.V.	586
A. Indledning	586
B. Lov om særlig indkomstskat	587
a. Oversigt over formuegoderne der beskattes	587
b. Subjektiv skattepligt	589
c. Skattepligtens indtræden og ophør	590
d. Gifte kvinders særlige indkomst samt overdragelse af formuegoder mellem ægtefæller	591
e. Erstatnings- og forsikringssummer samt overdragelse af formuegoder ved gave eller arveforskud	592
f. Beregnings- og opkrævningsregler	592
g. Særregler vedrørende rettigheder skabt af overdrageren selv	593
h. Udbyttedeling	594
C. Kapitalgevinster m.v., der beskattes med almindelig indkomstskat	595
1. Goodwill	595
a. Nye regler	595
b. Hidtidige regler	596
2. Vederlag for afståelse af rettigheder	600
3. Godtgørelse ved frafrædelse af stilling m.v.	604
4. Jubilæumsgratualer m.v.	609
D. Beskatning af fortjeneste ved afståelse af aktier m.v.	614
I. Regler gældende før 19. maj 1993	614
1. Udbytte og udlodninger	614
2. Salg til holdingselskaber	619
3. Aktieavancebeskatningsloven	624
a. Formuegoderne	624
b. Kredsen af skattepligtige	626
c. Beskatning af fortjeneste ved afståelse m.v.	627
a ^o) almindelige aktier (627); b ^o) næringsaktier (631); c ^o) hovedaktionærer (634); d ^o) aktier omfattet af § 2 a (640); e ^o) konvertible obligationer (642).	
d. Aktier, erhvervet ved skattefri virksomhedsomdannelse	646
e. Fusion	646
f. Fraflytning	648
II. Regler gældende efter 19. maj 1993	649
E. Beskatning af fortjeneste ved afståelse af fast ejendom	652
1. Indledende bemærkninger	652
2. Subjektiv og objektiv skattepligt	654
a. Hvem omfatter skattepligten	654
b. Hvad forstås ved fast ejendom?	654
c. Hvad forstås ved afståelse respektive erhvervelse af fast ejendom?	655
d. Tidspunkt for afståelse respektive erhvervelse af fast ejendom	657
3. Opgørelse af fortjenesten	660
a. Afståelsesvederlaget	660

b. Den regulerede anskaffelsessum herunder for ejendomme med afløst jordrentepligt	663
c. Beregning af den skattepligtige fortjeneste	669
d. Forbeholdt yderligere vederlag	672
e. Betinget henstand med betaling	672
f. Særregler	674
a. Parcelhusreglen m.m.	674
b. Landbrugsejendomme og blandede ejendomme	678
c. Erstatnings- og forsikringssummer efter skader	679
d. Ekspropriationserstatninger	681
e. Mageskifte af ubebyggede grundarealer	683
f. Jordombytning	684
g. Lov om fortjeneste ved førstegangsaftåelse af visse ejerlejligheder	685
f. Lov om frigørelsesafgift m.v. af fast ejendom	688
g. Timeshare	696
VII. BESKATNING AF INDTÆGTER FRA UDLANDET	
A. Almindelige bemærkninger	699
B. Fradrag efter ligningslovens § 33	701
C. Ligningslovens § 33 A og § 33 C	704
D. Selskabers fradrag for virksomhed i udlandet m.v.	709
E. Overenskomster til undgåelse af dobbeltbeskatning	711
1. Almindelige bemærkninger	711
2. Modelaftalens indhold	714
3. Skattemæssigt hjemsted	716
4. Fordelingen af beskatningen	718
a. Erhvervsvirksomhed (718); b. Kapitalafkast (723); c. Lønindtægt (730); d. Studerende og professorer (733); e. Pensioner (733); f. Anden indkomst (735).	
5. Olieforsknings- og -indvinding	735
6. Andre bestemmelser – udveksling af oplysninger	737
7. Lempelse af dobbeltbeskatningen	738
8. Underskud	741
9. De enkelte aftaler	744
Indtaksregister	753